

N:o 47.

Af herr **C. Sandquist**, om skrifvelse till Kongl. Maj:t i fråga om tydligare bestämmelser angående lärares och lärarinners bostadsförmåner.

Uti »stadganden om aflöning och lönetillskott åt ordinarie lärare och lärarinnor vid folkskolor» föreskrives i § 1, moment 2:

»Sådan lärare eller lärarinna, som i mom. 1 omförmäles, skall ock af skoldistriktet förses med tjenlig bostad och nödigt bränsle.»

Att denna flertydiga bestämmelse gjort lärarebostadsfrågan till en smakfråga, som lemnat fritt rum för godtycket och sålunda vållat och vållar ännu mycket obehag emellan lärare och församlingar, är därför helt naturligt.

Under gången tid har sålunda mången lärare med familj nödgats bo uti mycket inskränkt bostad, ty bostaden har ansetts vara »tjenlig.» De ännu kvarstående gamla skolhusen, af hvilka numera icke så få användas till småskolor och småskolelärarinnebostäder, bära vittnesbörd derom.

Men trånga och obehöfvade lärarebostäder höra icke blott till gången tid. Ty på ganska många ställen utgöres lärarebostaden ännu af ett mindre rum och kök, med ingång öfver skolsalsförstugan, öfver hvilken flera gånger dagligen en skara skolbarn traskar ut och in. Till en sådan lärarebostad plägar väl ock vanligen höra en vindskammare, men afskild som den är ifrån den öfriga trånga bostaden, uppfyller densamma på ett mycket otillfredsställande sätt sitt ändamål. Men »tycke och smak» om hvad som bör förstås med »tjenlig bostad» vålla dock, att en dylik bostad, både för trång och högst otreflig, anses vara »tjenlig.» Till »tjenlig bostad» bör,

enligt min åsigt, höra minst två tidsenliga, intill hvarandra liggande rum, med kök och egen förstuga.

Men »tycke och smak» om hvad som bör förstås med »tjenlig bostad» ifrån en pretentiös skollärares synpunkt, plus stundom folkskoleinspektörens, kunna ock vålla öfverdrifna anspråk på lärarebostad. Fribelägen eller ifrån skolhuset afskild lärarebostad, om tre à fyra rum och kök, uppförd för en kostnad af cirka 5,000 kronor och derutöfver, göres anspråk på vid äfventyr, att kommunen kan komma att gå miste om statsanslaget.

I ganska många församlingar finnas icke blott en, utan flera folkskolelärare. Om därför en pretentiös skollärare inom en större församling lyckas genomdrifva sina stora anspråk på »tjenlig bostad», hvad följer väl derutaf? Konseqvensen fordrar då, att de öfriga lärarne med samma examina och samma undervisningsskyldighet skola i bostadsväg göras likställda med honom.

Att sådana anspråk på »tjenlig bostad» kunna komma att blifva i ekonomiskt afseende ödesdigra nog för kommunerna, det är icke svårt att inse.

Med det nu sagda tror jag mig hafva anført talande skäl för behöfligheten af ett förtydligande utaf ifrågavarande stadgande. Jag föränlåtes därför föreslå,

att Riksdagen måtte i skrifvelse till Kongl. Maj:t anhålla, det täcktes Kongl. Maj:t taga i öfvervägande, huruvida icke mera tydlig bestämmelse rörande ordinarie folkskolelärares och lärarinnors bostadsförmåner borde stadgas, samt i sådant fall låta utarbета och för Riksdagen framlägga förslag i ämnet.

Om remiss till vederbörligt utskott anhålles.

Stockholm den 25 januari 1901.

Vördsamt
Carl Sandquist.